

RP 74/2001 rd

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa och vissa lagar som har samband med den

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås ändringar i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, lagen om arbetsmarknadsstöd, lagen om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning och lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner. De markbelopp som anges i lagarna ändras till euro och cent och samtidigt ersätts de formuleringar som avser mark med antingen euro, cent eller belopp.

Ändringarna görs med hjälp av den fastställda omräkningskoefficienten. Gällande markbelopp avrundas i huvudsak i enlighet med avrundningsbestämmelserna i euroförordningen till närmaste cent. Full grunddagpenning och barnförhöjningar i utkomst-

skyddet för arbetslösa justeras till 2001 års indexnivå och samtidigt slopas den nuvarande avrundningen nedåt med en marks noggrannhet. Inkomstgränserna för arbetsmarknadsstöd och utbildningsstöd avrundas dock uppåt till närmaste hela euro. Propositionen är en del av en större helhet, där bl.a. utkomstskyddet för arbetslösa samt markbeloppen i lagstiftningen om förmåner och avgifter inom social- och hälsovården ändras till euro och cent, då euro från ingången av 2002 blir kontantvaluta och finska marken tas ur bruk.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2002.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

1.1. Övergång till euro

Finland håller stegvis på att övergå till Europeiska unionens ekonomiska och monetära unionens gemensamma valutasystem. I Finlands togs euron i bruk som kontovaluta den 1 januari 1999 samtidigt som den permanenta omräkningskursen 5,94573 fastställdes genom förordning (EG) Nr 2866/98. Avrundning av penningbelopp och övriga frågor av teknisk natur fastställs också i de övernationella rättsakterna (EG) nr 1103/97 och nr 974/98.

Den offentliga förvaltningen samt pensionsanstalterna och försäkringsbranschen i övrigt kommer med tanke på sina personkunder att övergå till euron först efter den tre år långa övergångsperioden, dvs. den 1 januari 2002. Före detta betalas olika lagstadgade socialskyddsförmåner i mark. Euron används inte som kontantvaluta före den 1 januari 2002.

1.2. Markbeloppen i lagarna

Det centrala innehållet i folkpensionsanstaltens verksamhet är att fastställa och betala olika penningprestationer inom utkomstskyddet för arbetslösa. En del av markbeloppen anges i hela mark eller med 10, 100, 1000 eller t.o.m. 10 000 marks noggrannhet. De jämna tal som innehåller mest nollor uttrycker inkomst- eller förmögenhetsgränser eller förvaltningsmässiga gränser i mark. Om markbeloppet inte är bundet vid något index, bevaras i allmänhet det ursprungliga markbeloppet i samband med eventuella separata förhöjningar. Avsikten med jämna belopp har bl.a. varit att lagstiftningen skall vara klarare och att det skall vara lättare att komma ihåg eller informera om dessa saker.

De nuvarande avrundningsbestämmelserna som ingår i olika lagar och som gäller för mark och penni kan inte som sådana tillämpas på euro och cent, vars värde är nästan det sexdubbla. Därför bör de slopas eller vid behov ändras.

1.3. Indexbundenhet

Många sociala förmåner är bundna vid något index, i allmänhet prisindex, löneindex eller en kombination av dessa. Markbeloppen i lagarna har fixerats vid en indexnivå enligt en tidpunkt som angetts i lagens ikraftträdelsebestämmelse, dvs. vid s.k. lagnivå. T.ex. de markbelopp som ingår i folkpensionslagen (347/1956) överensstämmer med poängtalet för det folkpensionsindex, enligt vilket förmånerna fastställdes i mars 1981. De indexjusteringar som träder i kraft vid ingången av varje år beräknas i folkpensionssystemet genom att markbeloppen för 1.3.1981 höjs till en nivå som motsvarar indexpoängtalet för detta år. Folkpensionsindexet (1957 = 100) beräknas med hjälp av levnadskostnadsindex i vilket poängtalet för 1951 är 100. Markbeloppen för full grunddagpenning och barnförhöjningar i utkomstskyddet för arbetslösa är bundna vid poängtalet 1223 för 1998 års folkpensionsindex.

En sådan här lagnivå används som beräkningsgrund vid indexjusteringar av alla indexbundna förmåner och i andra situationer då markbeloppen skall ändras. Om en separat nivåförhöjning görs i förmånen, görs denna genom att förhöjningen läggs till markbeloppet på lagnivå sedan det först omräknats till ett belopp som är mindre än det verkliga och som motsvarar indexnivån i lagen. I vissa lagar, t.ex. i pensionslagar som verkställs av Folkpensionsanstalten anges förmånernas belopp samt t.ex. inkomstgränserna på årsnivå, i vissa lagar som månadsbelopp.

1.4. Lagstiftning

I lagen om utkomstskydd för arbetslösa (602/1984) anges förmånernas markbelopp för närvarande i hela mark eller i hela tiotal mark. I lagen finns inga inkomst- eller förmögenhetsgränser i markbelopp. Enligt lagen utbetalas ingen arbetslöshetsdagpenning om en sådan rat som skall betalas för en månad är mindre än grunddagpenningen. I praktiken är det minsta beloppet av arbetslöshetsdag-

penningen som betalas ut 5,88 mark om dagen. I lagen anges vidare en avrundningsregel på basis av vilken den indexjusterade grunddagpenningen och barnförhöjningar alltid avrundas (var och en skilt för sig) nedåt till hela mark. Markbeloppen minskar i samband med avrundningen i genomsnitt 50 penni.

I lagen om arbetsmarknadsstöd (1542/1993) anges arbetsmarknadsstödet belopp med en hänvisande bestämmelse till lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Inkomstgränserna anges i hela tiotal eller hundratal mark. Det minsta arbetsmarknadsstöd som betalas ut är via den hänvisande bestämmelsen samma som i fråga om arbetslöshetsdagpenningen. Samma avrundningsregel tillämpas på arbetsmarknadsstödet som på arbetslöshetsdagpenningen.

I lagen om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning (763/1990) anges utbildningsstödet belopp med en hänvisande bestämmelse till lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Ersättning för uppehälle och inkvartering och inkomstgränser anges i hela tiotal mark. Den minsta utbildningsförmån som betalas ut och avrundningsregeln för utbildningsförmåner är via den hänvisande bestämmelsen den samma som i fråga om arbetslöshetsdagpenningen.

Enligt 18 § lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) är arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie graderad enligt det lönebelopp som arbetsgivaren betalar. Arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie skall graderas så att premien för ett lönebelopp upp till fem miljoner mark fastställs till en fjärdedel uttryckt i fulla tiondedels procent av premien för den del av lönebeloppet som överstiger fem miljoner mark.

2. Föreslagna ändringar

2.1. Allmänt

Juridiskt sett är lagändringarna inte nödvändiga då euron tas i bruk som kontantvaluta den 1 januari 2002. Det har fastställts övernationella regler för omräkning och avrundningar i samband därmed och dessa regler kan tillämpas som sådana.

Med avseende på rättssäkerheten, lagstiftningens tydlighet, informationen och kundbetjäningen bör markbelopp dock inte förekomma markbelopp i författningarna sedan euro och cent har ersatt mark och penni. Ur lagstiftningsperspektiv skulle det förr eller senare bli problem om förmåner som är centrala för medborgarna anges i en valuta som inte finns, dvs. som man inte får eller kan köpa något för. Då förlängs samtidigt i onödan den tid då omräkningskoefficienten behövs för att det skall vara möjligt att gestalta ett belopp som ett verkligt betalningsmedel i användning.

Det vore inte heller en god lösning att markbeloppen ändras till euro vartefter att enstaka paragrafer ändras av andra, innehållsmässiga skäl. Ett sådant tillvägagångssätt vore mycket långsamt och lagstiftningen skulle under övergångsperioden innehålla både mark och euro. I något skede skulle man ändå komma fram till att alla markbelopp måste ändras till euro i lagstiftningen.

Regeringen utgår ifrån att markbeloppen i lagstiftning om social trygghet och delvis även i annan lagstiftning ändras till euro genast vid ingången av 2002. Omräkningen till euro och cent görs i regel enligt den fastställda omräkningskoefficienten samt enligt avrundningsregeln i euroförordningen.

De förmåner som betalas ut fastställs i allmänhet med en cents noggrannhet. En cents noggrannhet är emellertid inte ändamålsenligt i alla situationer. Redan med tanke på verkställigheten av lagstiftningen och dess trovärdighet är det tveksamt om det går att uppskatta framtida årsinkomster, t.ex. arbets- eller företagarkomster, med en cents noggrannhet. Detsamma gäller uppskattningen av förmögenhet. Åtminstone vissa icke indexbundna inkomst- och förmögenhetsgränser borde kunna uttryckas på en grövre nivå i lagstiftningen, t.ex. i hela eller tiotal euro.

Inom socialskyddet och i synnerhet i lagstiftning som verkställs av samma organisation är det skäl att iaktta enhetliga principer. En viktig princip är dock att kostnaderna inte får stiga. Å andra sidan får nivån på förmåner inte heller sjunka för individen och i synnerhet får utbetalningen av en förmån inte upphöra.

2.2. Enhetligare indextaxor i lagarna

Enbart i de lagar som verkställs av Folkpensionsanstalten förekommer sju ovan beskrivna s.k. lagnivåer i anslutning till indexbundna förmåner. Om man utöver denna konstruktion ytterligare använder en sexsiffrig omräkningskoefficient eller –divisor som beräkningsgrund är det klart att inte medborgaren över huvud taget kan förstå beräkningsgrunderna för den förmån som betalas till honom.

Det vore ändamålsenligt att de s.k. lagnivåerna för indexbundna förmåner görs enhetligare samtidigt som markbeloppen i lagstiftningen ändras till euro. Denna nivå skulle vara indexnivån för 2001, året före övergången till euro, dvs. den sista kända nivån vid behandlingen av lagförslag. Lösningen är teknisk och kan förverkligas utan kostnadsverkningar.

2.3. Omräkning av mark till euro

I propositionen föreslås att markbeloppen i lagen om utkomstskydd för arbetslösa omräknas till euro och vid behov till cent. Vid omräkningen används i regel omräkningskoefficienten som sådan. Avrundningen görs till närmaste cent i enlighet med euroförordningen, dvs. två decimaler tas i bruk vid normal avrundning delbar med fem.

Full grunddagpenning och barnförhöjningar föreslås bli bundna vid poängtalet 1302 för 2001 års folkpensionsindex. Eftersom det i propositionen föreslås att avrundning nedåt med en marks noggrannhet slopas, föreslås att markbeloppen först beräknas till 2001 års indexnivå utan avrundning och från de belopp som då fås dras före omräkningen till euro av 50 penni i överensstämmelse med den tidigare genomsnittliga avrundningen nedåt.

I propositionen föreslås att markbeloppen i lagen om arbetsmarknadsstöd ändras till euro. Inkomstgränserna i lagen avrundas uppåt till närmaste hela euro.

Markbeloppen i lagen om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning föreslås bli ändrade till euro och vid behov till cent i huvudsak enligt omräkningskoefficienten som sådan. Avrundningen görs till närmaste cent i enlighet

med euroförordningen, dvs. två decimaler tas i bruk vid normal avrundning delbar med fem. Med avvikelse från det ovan sagda avrundas det skyddade beloppet i 18 § uppåt till närmaste hela euro.

Den gräns för lönebeloppet som gäller graderingen av arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremier och ingår i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner ändras till euro genom att gränsen avrundas uppåt till närmaste tiotal euro.

3. Propositionens ekonomiska verkningar

Omräkning av markbelopp till euro i enlighet med propositionen minskar kostnaderna för arbetslöshetsdagpenningen med ca 6,2 milj. mk. Dagpenningkostnaderna 2000 var sammanlagt cirka 8 300 milj. mark. Utkomstskyddets andel därav är ca 7 800 milj. mark och grunddagpenningens andel cirka 500 milj. mark om året.

Propositionen minskar kostnaderna för arbetsmarknadsstödet med ca 12,8 milj. mk. Kostnaderna för arbetsmarknadsstödet 2000 var sammanlagt ungefär 4 800 milj. mark.

Propositionen minskar kostnaderna för utbildningsstödet i arbetskraftspolitisk vuxenutbildning och för andra utbildningsförmåner i anslutning därtill med cirka 0,5 milj. mark. År 2000 var kostnaderna för utbildningsstödet sammanlagt cirka 1 000 milj. mark.

Propositionen har inga andra väsentliga kostnadsverkningar.

4. Beredningen av propositionen

Finansministeriets EMU-projekt godkände den 18 december 1997 Finlands nationella övergångsplan för införande av euron. Vid social- och hälsovårdsministeriet utarbetades på basis av denna en plan för övergången till eurosystelet den 1 januari 2002. (Promemoria av arbetsgruppen för euron, SHM:s arbetsgruppspromemorior 1998:20). För övergångsperioden tillsatte social- och hälsovårdsministeriet den 1 mars 1999 ett projekt för införande av euron. I projektets ledningsgrupp finns representanter bl.a. för Folkpen-

sionsanstalten, Finlands Kommunförbund, Pensionsskyddscentralen och Finska Försäkringsbolagens Centralförbund. I projektets författningsarbetsgrupp har även deltagit undervisningsministeriet, miljöministeriet och arbetsministeriet. Övergången till euro har inom statsförvaltningen koordinerats av EMU-projektets arbetsgrupp inom den offentliga sektorn, som tillsatts av finansministeriet. Den har bl.a. utrett olika förvaltningsområdets synpunkter på behoven av lagändringar.

Utifrån det ovan beskrivna beredningsarbetet behandlades principer för införandet av euron den 11 januari 2000 i regeringens finanspolitiska ministerutskott. Ministerutskottet godkände de allmänna principer som den av social- och hälsovårdsministeriet tillsatta ledningsgruppen för projektet för införande av euron lade fram i sin promemoria den 30 november 1999.

Enligt ledningsgruppens principer ändras markbeloppen i författningarna från den 1 januari 2002 till euro och cent enligt den fastställda omräkningskoefficienten. Avrundningarna görs i enlighet med euroförordningen. Förmåner betalas från samma tidpunkt i euro och cent. Inkomst- och förmögenhetsgränser kan dock avrundas till hela euro eller eurobelopp som slutar på noll. Även till dessa delar bör lösningarna förverkligas så kostnadsneutralt som möjligt. Omnämmanden av mark eller markbelopp i författningarna ändras till euro, belopp eller andra motsvarande uttryck. Förmåner får inte minska och i synnerhet inte upphöra på grund av införandet av euron. Ovan nämnda principer tillämpas även i författningar på lägre nivå än lag och i

tillämpliga delar även i annan lagstiftning än den som gäller social trygghet.

Propositionen har beretts under iakttagande av ovan beskrivna allmänna principer. Den har beretts som tjänsteuppdrag vid social- och hälsovårdsministeriet i samarbete med Folkpensionsanstalten. Överenskommelse om de centrala delarna nåddes redan i samband med social- och hälsovårdsministeriets arbete med projektet för införande av euron. Arbetslöshetsförsäkringsfondens utlåtande har begärts om förslaget i fråga om graderingen av arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremier. Enligt fonden finns det inga skäl att i sak ändra gränsen för gradering utan omräkningen bör göras neutralt med den fastställda omräkningskoefficienten.

5. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

Regeringen har samtidigt med denna proposition till riksdagen avlåtit en proposition med förslag till lagar om ändring av folkpensionslagen och vissa lagar som har samband med den samt en proposition med förslag till lagar om ändring av sjukförsäkringslagen och vissa lagar som har samband med den. Propositionen anknyter till införandet av euron. Propositionerna har skrivits enligt samma principer.

Markbeloppen har redan tidigare på motsvarande sätt ändrats till euro i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (562/2000) samt i statsrådets förordning om fastställande av moderskapsunderstödet storlek (98/2001).

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslag

1.1. Lagen om utkomstskydd för arbetslösa

18 §. *Den jämkade arbetslöshetsdagpenningens belopp.* Det föreslås att ”markkamärrä” ändras till ”määrä” i 6 mom. i den finska texten. Eftersom ordet belopp redan används i den svenska texten föranleder detta inga ändringar i den svenska språkdräkten.

22 §. *Grunddagpenningens belopp.* Markbeloppet i 1 mom. som är bundet till folkpensionsindex föreslås först bli justerat till 2001 års nivå. Från det markbelopp som då fås dras av 50 penni och beloppet omräknas till euro enligt den fastställda omräkningskursen och avrundas till närmaste cent i enlighet med euroförordningen.

24 §. *Barnförhöjning.* De markbelopp som är bundna vid folkpensionsindex föreslås först bli justerade till 2001 års nivå. Från de markbelopp som då fås dras av 50 penni och beloppen omräknas till euro enligt den fastställda omräkningskursen och avrundas till närmaste cent i enlighet med euroförordningen.

25 §. *Förhöjning av förmånerna.* Ordet markbelopp i 2 mom. föreslås bli ersatt med ordet belopp. I regeringens proposition för förslag till lag om ändring av folkpensionslagen och vissa lagar som har samband med den, vilken avläts särskilt, föreslås att lagen om bindande av de i folkpensionslagen stadgade pensionerna och understöden vid levnadskostnaderna upphävs och bestämmelser om folkpensionsindex tas in i en ny lag med namnet lagen om folkpensionsindex. Den hänvisande bestämmelsen i paragrafen föreslås bli ändrad i överensstämmelse med detta.

44 §. *Betalning av arbetslöshetsdagpenning.* Avrundningsregeln i 2 mom. föreslås bli upphävd som obehövlig vid övergången till euro, eftersom eurobeloppen föreslås bli angivna direkt i cent.

Ikraftträdelsebestämmelse. Lagen föreslås träda i kraft vid ingången av 2002. I beslut och meddelanden om förmåner kan euro an-

vändas redan före denna tidpunkt, om de gäller tiden efter att lagen trätt i kraft. I ikraftträdelsebestämmelsen föreslås även bestämmelser om grunderna för fastställandet av beloppen i 22 och 24 §. Beloppen motsvarar det poängtal för folkpensionsindex enligt vilket beloppet av de folkpensioner som betalas ut i januari 2001 beräknas.

1.2. Lagen om arbetsmarknadsstöd

11 a §. *Övriga förmåner.* Markbeloppet för ersättning för uppehälle föreslås bli ändrat till euro enligt den fastställda omräkningskursen och avrundad till närmaste cent i enlighet med euroförordningen.

24 §. *Behovsprövning av arbetsmarknadsstöd.* De inkomstgränser i markbelopp som anges i 1 och 3 mom. föreslås bli ändrade till euro enligt den fastställda omräkningskursen och avrundade uppåt till närmaste hela euro. Till 3 mom. föreslås i enlighet med gällande praxis bli fogat en uttrycklig bestämmelse om avrundning av sådana inkomstposter som påverkar arbetsmarknadsstödet.

Det föreslås att ”markkamärrä” ändras till ”määrä” i 4 mom. i den finska texten. Eftersom ordet belopp redan används i den svenska texten föranleder detta inga ändringar i den svenska språkdräkten. Ordet markbelopp i 5 mom. föreslås bli ersatt med ordet belopp.

Ikraftträdelsebestämmelse. Lagen föreslås träda i kraft vid ingången av 2002. I beslut och meddelanden som gäller förmåner kan euro användas redan före denna tidpunkt, om de gäller tiden efter att lagen trätt i kraft.

1.3. Lagen om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning

17 §. *Andra förmåner under utbildningstiden.* Markbeloppen i 1 och 2 mom. för ersättning för uppehälle och inkvartering föreslås bli ändrade till euro enligt den fastställda omräkningskursen och avrundade till närmaste cent i enlighet med euroförordningen.

18 §. *Sänkt utbildningsstöd.* Det skyddade beloppet i som anges i mark i 1 mom. föreslås bli ändrat till euro enligt den fastställda

omräkningskursen och avrundat uppåt till närmaste hela euro.

Ikraftträdelsebestämmelse. Lagen föreslås träda i kraft vid ingången av 2002. I beslut och meddelanden som gäller förmåner kan euro användas redan före denna tidpunkt, om de gäller tiden efter att lagen trätt i kraft.

1.4. Lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner

18 §. *Arbetslöshetsförsäkringspremiernas belopp.* Arbetslöshetsförsäkringspremier och årliga förändringar i dem definieras utgående

från 1999 års premier, som inte föreslås bli ändrade. Det markbelopp i paragrafen som gäller graderingen av arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremier föreslås bli ändrat till euro så att eurobeloppet avrundas till närmaste tiotal euro.

2. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2002.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag**om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen den 24 augusti 1984 om utkomstskydd för arbetslösa (602/1984) 44 § 2 mom. och

ändras den finska språkdräkten i 18 § 6 mom., samt 22 § 1 mom., 24 och 25 §, dessa lagrum sådana de lyder, 18 § 6 mom. i lag 1537/1993, 22 § 1 mom. i lag 1401/1997, 24 § i lag 1061/1995 och 25 § i lag 1175/1998, som följer:

18 §	euro per dag.
<i>Den jämkade arbetslöshetsdagpenningens belopp</i>	----- 24 §
-----	<i>Barnförhöjning</i>
Som arbetsinkomst betraktas löneinkomsten jämte skattebelagda naturaförmåner och då det gäller företagsverksamhet också den vid beskattningen konstaterade såsom arbetsinkomst betraktade delen av inkomst av rörelse, yrke eller gårdsbruk eller av annan förvärvsinkomst. Som inkomst kan också fastställas ett belopp som har beräknats eller annars kan konstateras och som motsvarar situationen vid den tidpunkt då arbetslöshetsdagpenningen betalas ut.	Till en mottagare av arbetslöshetsdagpenning som skall försörja barn under 18 år betalas dagpenningen jämte barnförhöjning, vilken för ett barn är 4,21 euro, för två barn sammanlagt 6,18 euro och för tre eller flera barn sammanlagt 7,97 euro.
22 §	25 §
<i>Grunddagpenningens belopp</i>	<i>Förhöjning av förmånerna</i>
Grunddagpenningens fulla belopp är 21,40	De i 22 och 24 § angivna beloppen justeras så som föreskrivs i lagen om folkpensionsindex (/2001). -----

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002.
Beslut och meddelande om stödbelopp som avses i denna lag kan fattas och ges i euro redan innan denna lag träder i kraft.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Beloppen i 22 och 22 § motsvarar det poängtalet för folkpensionsindex enligt vilket beloppet av de folkpensioner som betalas ut i januari 2001 beräknas.

2.

Lag

om ändring av 11 a och 24 § lagen om arbetsmarknadsstöd

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 30 december 1993 om arbetsmarknadsstöd (1542/1993) 11 a och 24 §, dessa lagrum sådana de lyder, 11 a § i lag 1089/2000 och 24 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 665/1996 och 1131/1999, som följer:

11 a §

Övriga förmåner

När en person som avses i 2 § 2 mom. deltar i arbetspraktik, betalas till honom eller henne såsom ersättning för uppehälle 5,05 euro per dag för resekostnader och kostnader för uppehälle under tiden för sådan arbetspraktik som avses i 6 §. Ersättning för uppehälle betalas dock inte till den som inte får arbetsmarknadsstöd under tiden för arbetspraktiken. Beträffande ersättningen för uppehälle gäller i övrigt vad som i 10 § 2 mom. bestäms om ersättning för uppehälle som betalas till den som deltar i arbetskraftspolitisk vuxenutbildning.

24 §

Behovsprövning av arbetsmarknadsstöd

Vid prövningen av sökandens behov av ekonomiskt stöd skall beaktas hans egna bruttointkomster och även makens till den del de överstiger 236 euro i månaden. Med make

jämställs den med vilken sökanden utan att ingå äktenskap fortgående bor i gemensamt hushåll i förhållanden av äktenskapsliknande natur. Makar som på grund av särdrag varaktigt bor åtskilda betraktas inte som makar. Som inkomster beaktas emellertid inte

- 1) barnbidrag,
- 2) stöd för hemvård av barn enligt lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn,
- 3) bostadsbidrag,
- 4) militärunderstöd,
- 5) livränta och tilläggsränta enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948),
- 6) frontmannapension enligt lagen om frontmannapension (119/1977),
- 7) tilläggsdel enligt familjepensionslagen (38/1969),
- 8) utkomststöd enligt lagen om utkomststöd (1412/1997) samt
- 9) ersättning för särskilda kostnader på grund av lyte, skada eller men.

Vederbörandes egna och makens i 1 mom. nämnda inkomster fastställs utgående från de vid beskattningen konstaterade inkomsterna. Arbetsmarknadsstödet bestäms dock enligt situationen vid den tidpunkt då stödet betalas

ut, antingen på basis av de beräknade eller annars konstaterbara inkomsterna. Statsrådet skall fastställa de allmänna grunder enligt vilka folkpensionsanstalten utfärdar föreskrifter för sina lokalbyråer

Från det månadsvis uträknade beloppet av sådant fullt arbetsmarknadsstöd som avses i 23 § skall i fråga om försörjningspliktiga dras av 50 procent från den enligt 1 och 2 mom. fastställda inkomstdel som överstiger 848 euro i månaden. I fråga om ensamstående skall på motsvarande sätt dras av 75 procent från den enligt 1 och 2 mom. bestämda del av inkomsterna som överstiger 253 euro i månaden. Inkomstgränsen för den som är försörjningspliktig höjs med 106 euro för varje barn som inte har fyllt 18 år och som han skall försörja. Månatliga inkomstposter som påverkar fastställandet av arbetsmarknadsstödet avrundas nedåt till närmaste hela

euro så att den överskjutande delen lämnas obeaktad.

Utän hinder av denna paragraf betalas arbetsmarknadsstödet ut till högst ett belopp som beräknats enligt 27 § 1 mom. lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Om landets allmänna lönenivå väsentligt förändras skall de i denna paragraf angivna beloppen justeras genom förordning av statsrådet i motsvarighet till den förändrade lönenivån.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002.

Beslut och meddelande om stödbelopp enligt denna lag kan fattas och ges i euro redan innan lagen träder i kraft.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

3.

Lag

om ändring av 17 och 18 § lagen om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 3 augusti 1990 om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning (763/1990) 17 § 1 och 2 mom. samt 18 § 1 mom.,

dessas lagrum sådana de lyder, 17 § 1 och 2 mom. i lag 966/2000 samt 18 § 1 mom. i lag 909/1996, som följer:

17 §

Andra förmåner under utbildningstiden

Till en studerande betalas i ersättning för resekostnader och andra kostnader för uppehälle under utbildningstiden (*ersättning för uppehälle*) 5,05 euro per dag.

Till en studerande som deltar i utbildning utanför sin hemkommun eller pendlingsregion betalas i ersättning för kostnader för inkvartering 5,05 euro per dag. Betalningen av ersättning för inkvartering förutsätter att den studerande uppvisar ett hyresavtal eller nå-

gon annan tillförlitlig utredning om kostnaderna för inkvartering.

18 §

Sänkt utbildningsstöd

Rätt till sänkt utbildningsstöd har på de villkor som bestäms i denna lag en studerande som får en lagstadgad förmån, lön eller annan arbetsinkomst. Det sänkta utbildningsstödet utbetalas så att utbildningsstödet och 80 procent av den del av inkomsten som

årligen på förhand på ansökan av arbetslöshetsförsäkringsfonden beloppen av arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie och löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie.
Social- och hälsovårdsministeriet bestäm-

mer särskilt storleken av statens affärsverks arbetslöshetsförsäkringspremie.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002.

Helsingfors den 11 maj 2001

Republikens President

TARJA HALONEN

Social- och hälsovårdsminister *Maija Perho*

*Parallelltexter***1.****Lag****om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen den 24 augusti 1984 om utkomstskydd för arbetslösa (602/1984) 44 § 2 mom. och

ändras den finska språkdräkten i 18 § 6 mom., samt 22 § 1 mom., 24 och 25 §, dessa lagrum sådana de lyder, 18 § 6 mom. i lag 1537/1993, 22 § 1 mom. i lag 1401/1997, 24 § i lag 1061/1995 och 25 § i lag 1175/1998, som följer:

Gällande lydelse

22 §

Grunddagpenningens belopp

Grunddagpenningens fulla belopp är 120 mark per dag.

24 §

Barnförhöjning

Till en mottagare av arbetslöshetsdagpenning som skall försörja barn under 18 år betalas dagpenningen jämte barnförhöjning, vilken för ett barn är 24 mark, för två barn sammanlagt 35 mark och för tre eller flera barn sammanlagt 45 mark.

25 §

Förhöjning av förmånerna

De i 22 och 24 § angivna markbeloppen justeras så som lagen om bindande av de i folkpensionslagen stadgade pensionerna och understöden vid levnadskostnaderna (348/1956) bestämmer. Markbeloppen avrundas till fulla mark så att den överskjutande delen lämnas obeaktad.

Föreslagen lydelse

22 §

Grunddagpenningens belopp

Grunddagpenningens fulla belopp är 21,40 euro per dag.

24 §

Barnförhöjning

Till en mottagare av arbetslöshetsdagpenning som skall försörja barn under 18 år betalas dagpenningen jämte barnförhöjning, vilken för ett barn är 4,21 euro, för två barn sammanlagt 6,18 euro och för tre eller flera barn sammanlagt 7,97 euro.

25 §

Förhöjning av förmånerna

De i 22 och 24 § angivna beloppen justeras så som föreskrivs i lagen om folkpensionsindex (/2001).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002.

Beslut och meddelande om stödbelopp

som avses i denna lag kan fattas och ges i euro redan innan denna lag träder i kraft.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Beloppen i 22 och 22 § motsvarar det poängtalet för folkpensionsindex enligt vilket beloppet av de folkpensioner som betalas ut i januari 2001 beräknas.

44 §

Slutar rat av arbetslöshetsdagpenning som skall utbetalas på ett belopp mellan 1 och 50 penni, avrundas beloppet till närmaste mindre markbelopp. Slutar raten på ett belopp mellan 51 och 99 penni, avrundas beloppet till närmaste större markbelopp.

(upphävs)

2.

Lag**om ändring av 11 a och 24 § lagen om arbetsmarknadsstöd**

I enlighet med riksdagens beslut ändras i lagen den 30 december 1993 om arbetsmarknadsstöd (1542/1993) 11 a och 24 §, dessa lagrum sådana de lyder, 11 a § i lag 1089/2000 och 24 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 665/1996 och 1131/1999, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

11 a §

11 a §

Övriga förmåner

Övriga förmåner

När en person som avses i 2 § 2 mom. deltar i arbetspraktik, betalas till honom eller henne såsom ersättning för uppehälle 30 mark per dag för resekostnader och kostnader för uppehälle under tiden för sådan arbetspraktik som avses i 6 §. Ersättning för uppehälle betalas dock inte till den som inte får arbetsmarknadsstöd under tiden för ar-

När en person som avses i 2 § 2 mom. deltar i arbetspraktik, betalas till honom eller henne såsom ersättning för uppehälle 5,05 euro per dag för resekostnader och kostnader för uppehälle under tiden för sådan arbetspraktik som avses i 6 §. Ersättning för uppehälle betalas dock inte till den som inte får arbetsmarknadsstöd under ti-

Gällande lydelse

betspraktiken. Beträffande ersättningen för uppehälle gäller i övrigt vad som i 10 § 2 mom. bestäms om ersättning för uppehälle som betalas till den som deltar i arbetskraftspolitisk vuxenutbildning.

24 §

Behovsprövning av arbetsmarknadsstöd

Vid prövningen av sökandens behov av ekonomiskt stöd skall beaktas hans egna bruttoinkomster och även makens till den del de överstiger 1 400 mark i månaden. Med make jämställs den med vilken sökanden utan att ingå äktenskap fortgående bor i gemensamt hushåll i förhållanden av äktenskapsliknande natur. Makar som på grund av söndring varaktigt bor åtskils betraktas inte som makar. Som inkomster beaktas emellertid inte

- 1) barnbidrag,
- 2) stöd för hemvård av barn enligt lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn,
- 3) bostadsbidrag,
- 4) militärunderstöd,
- 5) livränta och tilläggsränta enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948),
- 6) frontmannapension enligt lagen om frontmannapension (119/1977),
- 7) tilläggsdel enligt familjepensionslagen (38/1969),
- 8) utkomststöd enligt lagen om utkomststöd (1412/1997) samt
- 9) ersättning för särskilda kostnader på grund av lyte, skada eller men.

Vederbörandes egna och makens i 1 mom. nämnda inkomster fastställs utgående från de vid beskattningen konstaterade inkomsterna. Arbetsmarknadsstödet bestäms dock enligt situationen vid den tidpunkt då stödet betalas ut, antingen på basis av de beräknade eller annars konstaterbara inkomsterna. Statsrådet skall fastställa de allmänna grunder enligt vilka folkpensionsanstalten utfärdar föreskrifter för sina lokalbyråer

Från det månadsvis uträknade beloppet av sådant fullt arbetsmarknadsstöd som avses i 23 § skall i fråga om försörjningspliktiga

Föreslagen lydelse

den för arbetspraktiken. Beträffande ersättningen för uppehälle gäller i övrigt vad som i 10 § 2 mom. bestäms om ersättning för uppehälle som betalas till den som deltar i arbetskraftspolitisk vuxenutbildning.

24 §

Behovsprövning av arbetsmarknadsstöd

Vid prövningen av sökandens behov av ekonomiskt stöd skall beaktas hans egna bruttoinkomster och även makens till den del de överstiger 236 euro i månaden. Med make jämställs den med vilken sökanden utan att ingå äktenskap fortgående bor i gemensamt hushåll i förhållanden av äktenskapsliknande natur. Makar som på grund av söndring varaktigt bor åtskils betraktas inte som makar. Som inkomster beaktas emellertid inte

- 1) barnbidrag,
- 2) stöd för hemvård av barn enligt lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn,
- 3) bostadsbidrag,
- 4) militärunderstöd,
- 5) livränta och tilläggsränta enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948),
- 6) frontmannapension enligt lagen om frontmannapension (119/1977),
- 7) tilläggsdel enligt familjepensionslagen (38/1969),
- 8) utkomststöd enligt lagen om utkomststöd (1412/1997) samt
- 9) ersättning för särskilda kostnader på grund av lyte, skada eller men.

Vederbörandes egna och makens i 1 mom. nämnda inkomster fastställs utgående från de vid beskattningen konstaterade inkomsterna. Arbetsmarknadsstödet bestäms dock enligt situationen vid den tidpunkt då stödet betalas ut, antingen på basis av de beräknade eller annars konstaterbara inkomsterna. Statsrådet skall fastställa de allmänna grunder enligt vilka folkpensionsanstalten utfärdar föreskrifter för sina lokalbyråer

Från det månadsvis uträknade beloppet av sådant fullt arbetsmarknadsstöd som avses i 23 § skall i fråga om försörjningspliktiga

dras av 50 procent från den enligt 1 och 2 mom. fastställda inkomstdel som överstiger 5 040 mark i månaden. I fråga om ensamstående skall på motsvarande sätt dras av 75 procent från den enligt 1 och 2 mom. bestämda del av inkomsterna som överstiger 1 500 mark i månaden. Inkomstgränsen för den som är försörjningspliktig höjs med 630 mark för varje barn som inte har fyllt 18 år och som han skall försörja.

Utan hinder av denna paragraf betalas arbetsmarknadsstödet ut till högst ett belopp som beräknats enligt 27 § 1 mom. lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Om landets allmänna lönenivå väsentligt förändras skall de i denna paragraf angivna beloppen justeras i motsvarighet till den förändrade lönenivån.

dras av 50 procent från den enligt 1 och 2 mom. fastställda inkomstdel som överstiger 848 euro i månaden. I fråga om ensamstående skall på motsvarande sätt dras av 75 procent från den enligt 1 och 2 mom. bestämda del av inkomsterna som överstiger 253 euro i månaden. Inkomstgränsen för den som är försörjningspliktig höjs med 106 euro för varje barn som inte har fyllt 18 år och som han skall försörja. *Månatliga inkomstposter som påverkar fastställandet av arbetsmarknadsstödet avrundas nedåt till närmaste hela euro så att den överskjutande delen lämnas obeaktad.*

Utan hinder av denna paragraf betalas arbetsmarknadsstödet ut till högst ett belopp som beräknats enligt 27 § 1 mom. lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Om landets allmänna lönenivå väsentligt förändras skall de i denna paragraf angivna beloppen justeras *genom förordning av statsrådet* i motsvarighet till den förändrade lönenivån.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002.

Beslut och meddelande om stödbelopp enligt denna lag kan fattas och ges i euro redan innan lagen träder i kraft.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

3.

Lag**om ändring av 17 och 18 § lagen om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 3 augusti 1990 om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning (763/1990) 17 § 1 och 2 mom. samt 18 § 1 mom.,
dessa lagrum sådana de lyder, 17 § 1 och 2 mom. i lag 966/2000 samt 18 § 1 mom. i lag 909/1996, som följer:

Gällande lydelse

17 §

Andra förmåner under utbildningstiden

Till en studerande betalas i ersättning för resekostnader och andra kostnader för uppehälle under utbildningstiden (*ersättning för uppehälle*) 30 mark per dag.

Till en studerande som deltar i utbildning utanför sin hemkommun eller pendlingsregion betalas i ersättning för kostnader för inkvartering 5,05 euro per dag. Betalningen av ersättning för inkvartering förutsätter att den studerande uppvisar ett hyresavtal eller någon annan tillförlitlig utredning om kostnaderna för inkvartering.

18 §

Sänkt utbildningsstöd

Rätt till sänkt utbildningsstöd har på de villkor som bestäms i denna lag en studerande som får en lagstadgad förmån, lön eller annan arbetsinkomst. Det sänkta utbildningsstödet utbetalas så att utbildningsstödet och 80 procent av den del av inkomsten som överstiger 750 mark (*skyddat belopp*) per månad kan uppgå till sammanlagt det belopp som annars hade kunnat betalas i utbildningsstöd. Härvid skall dock inte beaktas de sociala förmåner som enligt 27 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa inte skall dras av från arbetslöshetsdagpenningen. I stället för en månad kan som jämningsperiod även användas fyra på varandra

Föreslagen lydelse

17 §

Andra förmåner under utbildningstiden

Till en studerande betalas i ersättning för resekostnader och andra kostnader för uppehälle under utbildningstiden (*ersättning för uppehälle*) 5,05 euro per dag.

Till en studerande som deltar i utbildning utanför sin hemkommun eller pendlingsregion betalas i ersättning för kostnader för inkvartering 5,05 euro per dag. Betalningen av ersättning för inkvartering förutsätter att den studerande uppvisar ett hyresavtal eller någon annan tillförlitlig utredning om kostnaderna för inkvartering.

18 §

Sänkt utbildningsstöd

Rätt till sänkt utbildningsstöd har på de villkor som bestäms i denna lag en studerande som får en lagstadgad förmån, lön eller annan arbetsinkomst. Det sänkta utbildningsstödet utbetalas så att utbildningsstödet och 80 procent av den del av inkomsten som överstiger 127 euro (*skyddat belopp*) per månad kan uppgå till sammanlagt det belopp som annars hade kunnat betalas i utbildningsstöd. Härvid skall dock inte beaktas de sociala förmåner som enligt 27 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa inte skall dras av från arbetslöshetsdagpenningen. I stället för en månad kan som jämningsperiod även användas fyra på varandra

följande kalenderveckor, varvid det skyddade beloppet är motsvarande del av fullt skyddat belopp. När inkomst beaktas vid betalningen av utbildningsstödet iakttas dessutom vad som i 18 § 2—5 mom. lagen om utkomstskydd för arbetslösa föreskrivs om jämkad arbetslöshetsdagpenning.

följande kalenderveckor, varvid det skyddade beloppet är motsvarande del av fullt skyddat belopp. När inkomst beaktas vid betalningen av utbildningsstödet iakttas dessutom vad som i 18 § 2—5 mom. lagen om utkomstskydd för arbetslösa föreskrivs om jämkad arbetslöshetsdagpenning.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002.

Beslut och meddelande om stödbelopp enligt denna lag kan fattas och ges i euro redan innan lagen träder i kraft.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

4.

Lag

om ändring av 18 § lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 24 juli 1998 om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) 18 § som följer:

Gällande lydelse

18 §

Arbetslöshetsförsäkringspremiernas belopp

Löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie för 1999 är 1,35 procent av lönen. Arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie är graderad enligt det lönebelopp som företaget betalar så att den 1999 är 0,9 procent av lönen för ett lönebelopp upp till fem miljoner mark och 3,85 procent för den överskjutande delen av lönebeloppet.

När arbetslöshetsförsäkringspremierna fastställs efter 1999 beaktas inte de förändringar i arbetslöshetsförsäkringsfondens finansieringsbehov som föranleds av variationer i arbetslösheten till den del arbetslöshetsförsäkringsfondens konjunkturbuffert eller underskott understiger maximibeloppet i 3 §.

Föreslagen lydelse

18 §

Arbetslöshetsförsäkringspremiernas belopp

Löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie för 1999 är 1,35 procent av lönen. Arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie är graderad enligt det lönebelopp som företaget betalar så att den 1999 är 0,9 procent av lönen för ett lönebelopp upp till 840 940 euro och 3,85 procent för den överskjutande delen av lönebeloppet.

När arbetslöshetsförsäkringspremierna fastställs efter 1999 beaktas inte de förändringar i arbetslöshetsförsäkringsfondens finansieringsbehov som föranleds av variationer i arbetslösheten till den del arbetslöshetsförsäkringsfondens konjunkturbuffert eller underskott understiger maximibeloppet i 3 §.

Gällande lydelse

Ändringarna i löntagares och arbetsgivarers arbetslöshetsförsäkringspremie skall fastställas så att de fördelar sig jämnt mellan arbetsgivarers genomsnittliga arbetslöshetsförsäkringspremie och löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie. Arbetsgivarers arbetslöshetsförsäkringspremie skall graderas så att premien för ett lönebelopp upp till fem miljoner mark fastställs till en fjärdedel uttryckt i fulla tiondedels procent av premien för den del av lönebeloppet som överstiger fem miljoner mark. Om arbetsgivarers genomsnittliga arbetslöshetsförsäkringspremie och löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie sammantagna är mindre än två procent, skall löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie dock fastställas till 15 procent av det ovan angivna sammanlagda premiebeloppet.

Vederbörande ministerium fastställer årligen på förhand på ansökan av arbetslöshetsförsäkringsfonden beloppen av arbetsgivarers arbetslöshetsförsäkringspremie och löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie.

Vederbörande ministerium bestämmer särskilt storleken av statens affärsverks arbetslöshetsförsäkringspremie

Föreslagen lydelse

Ändringarna i löntagares och arbetsgivarers arbetslöshetsförsäkringspremie skall fastställas så att de fördelar sig jämnt mellan arbetsgivarers genomsnittliga arbetslöshetsförsäkringspremie och löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie. Arbetsgivarers arbetslöshetsförsäkringspremie skall graderas så att premien för ett lönebelopp upp till 840 940 euro fastställs till en fjärdedel uttryckt i fulla tiondedels procent av premien för den del av lönebeloppet som överstiger 840 940 euro. Om arbetsgivarers genomsnittliga arbetslöshetsförsäkringspremie och löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie sammantagna är mindre än två procent, skall löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie dock fastställas till 15 procent av det ovan angivna sammanlagda premiebeloppet.

Social- och hälsovårdsministeriet fastställer årligen på förhand på ansökan av arbetslöshetsförsäkringsfonden beloppen av arbetsgivarers arbetslöshetsförsäkringspremie och löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie.

Social- och hälsovårdsministeriet bestämmer särskilt storleken av statens affärsverks arbetslöshetsförsäkringspremie.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002.